

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نياشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

تارا خان
۲۰۰۸-۸-۳۱

یرغلگرو ته !

نیمه شپه کی لوي واره دي په ژړا کرل
خان ته نن ټول وحشونه تاروا کرل
د مظلوم سره به تا په چل خندا کرل
کلي کوربي وړانوي هستي دی غلا کرل
تاریخ ټول جنایتونه ستار سوا کرل

تاودونه د غریبو نیمه خوا کرل
بنه هوس د ناوي زوم دي ځيني واخيست
بنه په ياد دي د دو قطبو په وخت کښي
اوس هغه مظلوم و هسي تر پښودي لاندي
د حساب څخه که نن پټ سبا به څه کړي

د ملی گټو « ملی منافعو » ساتنه او دفاع د هراfgان ایمانی او وجدانی وظیفه ده !

لومړي — باید ووايو چي ملي گټي يعني څه ؟

دوهم — ولی په مختلفو وختونو کي ځيني (دولتي واکمنان ، سياسي گوندونه ، تنظیمونه ، او اشخاص) د ملي گټو څخه درک او تعبير د خپل اولس په وړاندي د عينيت او حقيقت څخه ليري ، د خپلو شخصي او گروپي گټو په نظر کي نیولو سره ، په يوه او بل شکل سره تفسيره وي . چي دا دوهم سوال په واقعيت کښي هغه مهمه او اساسی پوښتنه ده ، چي نن زمور افغان لاس تړلي ملت ورسره مخامخ دي . ځکه نو ضرور اولازمه ده چي افغان مسلکي ، سياسي کارپوهان

www.afgazad.com

۱

afgazad@gmail.com

او په مجموع کې ټول روشنفران، د ملي گټو پیژندنه، ساتنه او دفاع د خپلو خلگو په منځ کې د جمعي رسانو له لارې داسې تبلیغ او ترویج کړي، چې په هغه صورت کې بیا خلگ کولایسي، په اگاهانه ډول د خپلو ملي گټو ساتنه او دفاع وکړي. اوس به لومړي ملي گټې تعریف کړو:

— ملي گټې «ملي منافع»: دا یو پراخ د سیاسي او اقتصادي ارزښتونو څخه ډک مفهوم دي، یعنې د یوه ملت او ملیتونود ژوندانه په ګډ چاپیریال کې هر هغه څه چې په مادي او معنوي لحاظ وجود ولري، او د هغوي د ژوندانه د بقا او پرمختګ سبب ګرځي، داد هغه ملت او ملیتونو ملي گټې منعکسوي.

ولي په خاص ډول ملي گټې عبارت د سیاسي او اقتصادي استقلال، ملي شتمني، فرهنگ، ځمکنی بشپړ تیا او فضایی حریم څخه دي. اویا په لنډ ډول سره ویلایسو، چې ملي گټې عبارت دهغو گټو څخه دي، چې دهغو څخه ټول ولس گټه واخیستلایسي. ولی ځینی وختونه ځینی (حاکمه واکداران او نور باقدرته اشخاص، سیاسی سازمانونه، تنظیمونه، ګروپونه) خپلی نامشروع گټې د ملي گټو تر نامه لاندې د جمعي رسانو له لارې داسې تبلیغوي، او فکر کوي چې زما په دي درغلیو باندې ملت نه پوهیږي. چې دانو په واقعیت کې د ملت په وړاندې لویه جفا بلل کیدلای سي.

که د ملي گټو د پورتنیو شپږو جزو څخه د هر یوه صلاحیت د یوه ملت او ملیتونو د ارادې څخه په مستقیم یا غیر مستقیم ډول سره ووتې، په هغه صورت کې دا د هغه ملت او ملیتونو پر ملي گټو باندې تیري او تجاوز بلل کیري.

نو په هغه صورت کې هغوي حق لري چې د خپلو ملي گټو د دفاع او ساتنې له پاره په خپل توان او طاقت سره مبارزه وکړي.

اوهم باید و وایو چې په ټول جهان کې د هیوادونو تر منځ سیاسي ډیپلوماتیک او اقتصادي مناسبات د هغوي د ملي گټو په نظر کې نیولو سره منځ ته راځي او ساتل کیري. یعنې د متقابل احترام پر اساس تامینیري او مخ ته ځي.

ولي که په دي مناسباتو کې د یوه طرف ملي گټې تر پینو لاندې او یا د دواړو تر منځ د ملي گټو توازن په نظر کې نه وونیول سوي، نو په هغه صورت کې دا معلومه خبره ده چې دا سیاسي ډیپلوماتیک او اقتصادي مناسبات د یوه لاس پوڅي رژیم په ذریعه سره د ملت د ارادې خلاف د برچې په زور پر ولس باندې تحمیلیري، چې ښه مثال یې د افغانستان اوسني حاکمیت دی.

او دا هم یو ښکاره حقیقت دي چې په ټول جهان کې داسې اصل او منشور وجود نه لري، چې د هغه پر اساس دي، د یوه مملکت واکداران خپلي ملي گټې د بل ملت په ملي گټو کې وویني. ولي که د ځینو مملکتونو واکداران داسې ادعا وکړي، او عملي جنبه یې لانه وي پیدا کړي، نو په هغه صورت کې د هغه ملت ملي گټې تر خارجي تهدید لاندې بلل کیري.

او که دي خارجي تهدید عملي جنبه حتا که د یوویشتمی پیري د امپریالستي حاکمیتونو د نوو اصطلاحاتو تر نامه لاندې یعنې د «تروریزم او مخدره موادو له منځه تلو او یا د ښځو او بشري حقوقو او یا د ډموکراسي د پولي کولو له پاره» هم وي. نو په هغه صورت کې هغه ملت او ملیتونه حق لري، چې د خپلو ملي گټو د دفاع په وړاندې په دواړو حالاتو کې یعنې د خارجي تهدید او تجاوز پر ضد په خپل ټول مادي او معنوي توان سره مبارزه وکړي. ترڅو د خپلو ملي گټو صلاحیت په خپل لاس کې واخلي. د پورتنی مسلي دښه وضاحت له پاره ښه مثال د ۲۰۰۱ کال داکتوبر د اومې نیټې د امریکایي لښکرو پرغل دي. چې دخپلو جیت اود بي ۵۲ الوتکو په زور یې نه تنها د طالبانو حاکمیت ته یې د پای ټکي کېښیښاوه، بلکه د سلگونو ملکی بي گناه انسانانو ژوند یې هم ځینی واخیست. او کورونه یې په کنډواله ورتیدیل کړل.

چې د دي دا بشري او اقتصادي جنایت په یوه او بله بهانه او په ښکاره استعماري زور سره ادامه لري. ولي ډیر ضد بشري عمل د دي یرغلګرو ځواکونوڅو لا دادي چه د هلمند، ننگرهار، او کندهار د ولایتونو په ځینو سیمو کې پر لاس تړلو او بي دفاع افغانانو باندې د خپل استعماري زور او قهر د ښه ښکاره کیدو په منظور یې ډیر زیاد یورانیم لرونکي بمبونه هم وغورزول. چې په نتیجه کې په هغو سیمو کې نه تنها هیڅ انسان ژوندي پاته نه سوو، بلکه هیڅ نوع زنده جان او نبات هم پاته نه سوو. چې د یوه افغان کار پوه محترم (ډاکټر میره کي) د ټلویزیوني مصاحبې په حواله چې چه ډیر مفصل او هراړخیز بیان یې په افغانستان کې

د یرغلګرو د یورانیمي بمبونو پر بمبارد او د دي بمبونو پر پیلو او پر بشر باندي د هغو د منفي تاثيراتو په هکله وکړي . او هم يي وويل : د دي یورانیمي بمبونو د ذراتو چاره که په مسلکي ډول ونه سي ، منفي تاثيرات يي تر دوه ميليونو کالو لا ډير وخت په بر کي نيسي . چي په دي اړوند څو هفتي مخکي د جهان د بشر د حقوقو د ساتني اداري د انگریز پر ځواکونو هم سخت انتقاد وکړ. او دا يي د ملګرو ملتونو د منشور څخه ښکاره سرلغرونه او تيري ويلي. ولي د انگریز د زاره استعمار ادامه ورکونکو يعني اوسني واکمنانو يي د نوي امپريالستي اصطلاحاتو په زور يي داسي وويل : چي مور د خپلو ملي ګټو د فاع په منظور د احق لرو، چي د هلمند په ولايت کښي یورانیمي بمبونه استعمال کړو. ولي د افغانستان لا پوځو واکمنانو ډيرغلګرو دي ضد بشري تاريخي جناياتو په مقابل کښي بيا هم د پخوا په شان چپتيا اختيار کړل .

د تعجب ځاي خو لا دا دي ، چي زموږ په گران وطن افغانستان کي د نوي امپريالستي نري واکمنان چي د زرهاوو کيلو مترو واټن څخه د خپلو لس هاوو زرو اجيرو عسکرو سره چي په عصري بشر وژونکو سلاحو باندي مجهز راغلي ، يرغل يي کړي ، او هره شپه او ورځ زموږ د مملکت په مختلفو سيمو کښي د دي غيور ملت ښځي ، کوچنيان ، زاره ، او ځوانان په شهادت رسوي. او تر مخکي لاندي هستي يي په پټه او يا ښکاره استعماري زور سره خپلو مملکتونو ته انتقالوي. او دا لاس ترلي ملت د دوي اوهم د دوي د لاس پوځي دولت تر برچو لاندي د دي بشري او اقتصادي جناياتو يوازي د ليدو توان لري او بس .

اوس نو اصلي خبره دا ده چي ايا د امريکا تر رهبري لاندي د غربي ټولني همدا ملي ګټي دي، چه دوي بايد زموږ په گران وطن کښي دا بشري جنايات د خپلو اقتصادي او نظامي اهدافو له پاره تر سره کړي ؟

نو په دي صورت کي بيا دا سوال پيدا کيږي ، چي د افغان غيور ملت ملي ګټي نو چيري دي ؟ ولي د ابو ښکاره حقيقت او هيڅ يو ريښتني افغان د دي څخه سترګي هم نه سي پټولاي، چي افغانستان نن د امريکا د متحده ايالاتو د يوويشتمې پيري د مستعمره هيوادونو په اول صف کي قرار لري . ځکه نو د امريکا او غربي نري لاس پوځي افغانان او جنگ سالاران ډيرغلګرو دشتون څخه په استفاده د ملت په منقولو او غير منقولو شتمنيو يي ځانونه د لس هاوو او سل هاوو ميليونو ډالرو خاوندان کړل ، چي د دوي دا چور او چپاول لري نوره هم ادامه لري. ځکه نو افغان دولتي واکمنان او هم يو تعداد د پردو په لاس جوړ شوي افغاني سياسي سازمانونه د اشغالګرو د اقتصادي او نظامي مخو سره سم و ملت ته ملي ګټي په يوه او بل شکل د اصلي محتوا څخه ليري تعريف او تفسير ه وي. او د خلکو په منځ کي داسي ادعا او تبليغ کوي ، چي د څولسيزو له پاره بايد د امريکا تر رهبري لاندي د ائتلاف او ناټو ځواکونه په افغانستان کښي پاته سي. او په ډيره بي شرمانه اوسپين سترګيو سره وايي چي تنها د امريکا او د ناټو د ځواکونو په موجوديت کښي افغان ملت او ملي ګټي يي خوندي ساتل کيږي سي او بس .

په داسي حال کي چي د دوي دا څرګندوني ملت د خپل ځان د پاره توهين او د افغان ملي ګټو پر ضد يو ښکاره عمل بولي . د پورتنيو عيني واقعيتونو څخه په ښکاره ډول معلوميري ، چي د افغان ملت د لاسه د ملي ګټو واک او اختيار اخستل سوي ، او خپل گران وطن مو د امريکا تر رهبري لاندي د غربي ټولني تر ښکاره مستقيمي قوماندې لاندي راغلي دي . اوس نو په داسي حال کي چه يرغلګر ځواکونه يوه ورځ تر بلي ډير د ملت د ستر مقاومت سره مخامخ کيږي . او په دي مقاومت کښي ډير زياد ملکي خلګ خاصتاً (ښځي ، کوچنيان او زاره) ډيرغلګرو د بي ساري بمبار دونو او راکيټونو د اورولو په نتيجه کي په شهادت رسيري کورونه او محلات يي په کنډواله تبديليږي .

نوپه دي حساسو او تاريخي شيبو کښي د افغان مقاومت و څنگ ته پر خپلو خلکو او وطن مينو روشنفکرانو وظيفه څه ده چي د هغي په نتيجه کښي افغان لاس ترلي ملت ژر تر ژره د دي جناياتو او بدبختيو څخه نجات پيدا کړي؟ چي دا هغه اساسي سوال دي چي نن ټول افغاني سياسي ګوندونه او مستقل روشنفکران ورسره مخامخ دي. چي بايد جواب يي ورته پيدا کړل سي.

ولي زما په نظر روشنفکران بايد د خپل تاريخي رسالت له مخي که دا روشنفکران د سياسي احزابو په صفوفو کي متشکل وي ، او يا په نورو اجتماعي سازمانونو کښي ، او يا د هغو څخه

د باندي د خپل ملت د پاكو ارمانونو د پاره كار او فعاليت كوي، په دي ټولو حالاتو كښي د وخت تاريخي غوښتنه ده، چي د خپلو ملي گټو د پوره واك اخيستلو له پاره خپل ترمنځ د دي مقدس ارمان له پاره گډ تفاهم ته سره ورسيري. كيدلاي سي دا تفاهم د(سياسي مشتركو غونډو، ملاقاتونو او يا د نورو جمعي رسانو له لاري كه هم وي.) بايد ژر تر ژره شروع سي. او په دي سياسي غونډو كي بايد د افغانستان د اوسني لانجي د سياسي حل له پاره پر يوه داسي ميكانيزم باندي كار او تفاهم وسي، چه د هغه د تطبيق په نتيجه كي نه تنها په افغانستان كي امن او ثبات راسي، بلكه د افغان ملت د ملي گټو واك او اختيار هم بايد بيرته دا غيور ملت په خپل لاس كي واخلي. ولي دا هم لازمه ده چي د داسي يوه حياتي او با ارزښته ميكانيزم وړانديز بايد د يوه با صلاحيته منتخب كميسون په لاس باندي و ملگرو ملتونو ته او هم د جنگ دواړو طرفوته وركول سي. البته د داسي يوه ميكانيزم د محتوا او متن په هكله ما د دوو كلونو راهيسي و محرمو افغانانو او جهاني ټولني ته د افغاني وپيپانو له لاري وړانديزونه كړي، كيدلاي سي د اميكانيزم د لوي افغاني تفاهم په نتيجه كي پراخ او هر اړخيزه بڼه اختيار كړي.

او هم بايد ووايو چي د ملي گټو د پورتنيو شپرو جزو تشریح او توضیح په دي كوچني ليكنه كښي نه سي خايد لاي، ځكه هر جزء بايد جلا په دقيق ډول دعيني مثالونو سره يو ځاي توضیح او تشریح سي. ځكه نو داي وه عليحده او جلا ليكنه غواړي.

ولي دلته به تنها د ملي گټو پر فرهنگي جز باندي لږ څه مكث وكړو.

ټول افغانان په دي حقيقت باندي پوهيري، چه د هر نظامي يرغل په نتيجه كي، د ملي گټو هر طرف ډير غلگرو د ستراتيجيو سره سم تر ضربي لاندي نيول كيږي. دا ځكه چي هغوي غواړي د ملي گټو هر طرف په خپله گټه باندي وڅرخوي. ځكه نو د افغاني فرهنگ مادي او معنوي برخي هم تر مستقيمو ضربو لاندي راغلي دي. مثلاً د دي غيور ملت هغه تاريخي آثار چي د دي ملت د تاريخي قدامت او په زړه پوري كلتور ښكارندويي كوله، د هغو ډيره برخه په پټه او يا ښكاره زور سره پر مختلفو لاسونو باندي د مملكت څخه وتلي او وزي. او د دي څنگ ته بيا د فرهنگ معنوي برخه هم د مختلفو يرغلگرو تر مستقيمو او غير مستقيمو ضربو لاندي نيول سوي ده. هغه دا چي تعليمي او تحصيلي پروگرامونو كي د پردو ښكاره يرغلونه معلوميري، او افغان دښمنان كوښ كوي چي د دي لاري څخه افغان نوي نسل د عيني واقعيتونو څخه ليري او د گمراهي پر لار باندي سوق او تربيه كړي. او يا زموږ په اسلامي ټولنه كي د عيسويت د پاره تبليغ، او يا نوي نسل ته د ډموكراسي تر نامه لاندي د داسي فضا مساعدول، چي هغه د افغان منل سوي كلتور سره په ښكاره ټكر كښي قرار لري. مثلاً د خارج څخه و افغانستان ته تر مختلفو نومونو لاندي د بدلونو ښځو راليرل، او هم ځينو افغاني ميرمنو ته د داسو شرايطو مساعدول چي هغه هم وبد لمنيو ته تشويق كړي. چي دا هغه عيني واقعيتونه دي چي د كابل ښاريان او هم د ځينو نورو ولاياتو ښاريان يي په خپلو سترگو باندي ويني. چي دا ټول هغه څه دي چي د يرغلگرو د ستراتيجيو سره په فرهنگي اړخ كي مخ ته ځي. او يا په كابل كښي د پټو نايټ كلپونو جوړول، چي د دي نايټ كلپونو يو ښه مثال د يوه الماني ژورنالست هغه مستند فلم دي، چي پر (۹ - ۶ - ۲۰۰۸) د شپي پر لس نيمو بجو د المان د (ان - ټي - وي) ټلويزوني شبكي له لاري څخه نشر سوو. په دي فلم كي ژورنالست كوښښ كړي دي چي د كابل د ښار حالات او د افغانستان د داخلي او خارجي ما فيا او غربي ډموكراسي ماهيت څرگند او برېښد كړي. دي يو نيم ساعته فلم ډير هغه څه ښكاره كړل، چه په ډيرو يي د افغانستان خلك لا تر اوسه درست نه دي خبر. د مثال په ډول: د كابل په ښار كښي د شپي له خواه څخه يو نايټ كلپ ښكاره كړ، چي د شپي د ډيرو با قدرتو داخلي او خارجي كسانو موټران ورته راروان وه. ولي متاسفانه چي د اشخاصو مخان يي په كامره كښي نه ښكاره كول. دا تر محكي لاندي يو ډير لوي عصري مجهز نايټ كلپ وو. او ژورنالست واي چي د دي نايټ كلپ څخه د كابل خلك خبر هم نه دي. **تمت بالخير**